

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/55/2024
Identifikačné číslo spisu:	3821202896
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3821202896.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mesto Handlová, so sídlom Handlová, Námestie baníkov 7, IČO: 00 318 094, právne zastúpeného JUDr. Dašou Taschovou, advokátkou, so sídlom Prievidza, M. Mišíka 1.2752/4A, proti žalovanej: R. B., narodená XX. D. XXXX, E., L. XX/XXX, právne zastúpenej spoločnosťou: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Košice, Kmeťova 26, IČO: 47 237 406, o zaplatenie 1.752 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 18C/23/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2023 sp. zn. 27Co/102/2022-190, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. júna 2022 č.k. 18C/23/2021-146 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.752 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1.752 eur od 23. 07. 2021 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ich výške súd rozhodne samostatným uznesením.

1.1. Rozhodnutie právne posúdil podľa čl. 8, čl. 15 ods. 1 CSP, ust. § 191, § 186 ods. 2, § 215 ods. 1, 2, § 153, § 154 CSP, § 663, § 664, § 671 ods. 1, § 677, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 9 ods. 1, § 9a zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, § 2 ods. 2 zák. č. 552/2003 Z.z., § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 2 CSP. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal vydania bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, ktoré spočíva v užívaní nehnuteľnosti žalobcu bez uzavretej nájomnej zmluvy (bez právneho dôvodu), za ktoré užívanie neposkytuje žalovaná riadnu protihodnotu. Žalobou preto žalobca uplatnil voči žalovanej pohľadávku za užívanie pozemku v jeho vlastníctve za obdobie od 23. 07. 2019 do 23. 07. 2021 vo výške 1.753 eur pri sadzbe za pozemok pod predajným stánkom v zmysle Zásad hospodárenia s majetkom mesta vo výške 0,06 eur za deň x 730 dní x 40 m2 a úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od podania žaloby do zaplatenia. Súd mal preukázané, že žalobca ako

prenajímateľ a žalovaná ako nájomca uzavreli nájomnú zmluvu z 01. 01. 2004, predmetom ktorej bol prenájom pozemku (bližšie špecifikovaný v žalobe) s využitím na podnikateľský účel - prevádzkovanie predajného stánku so spodnou bielizňou. V Čl. 3 zmluvy bola doba nájmu dohodnutá na neurčito od 01. 01. 2004 s možnosťou zániku nájomného vzťahu pred uplynutím tejto doby dohodou zmluvných strán, výpoveďou zo strany prenájomcu, ak nájomca užíva pozemok v rozpore so zmluvou alebo ak mešká s platbou nájomného viac ako 3 mesiace, z dôvodu verejného záujmu mesta s tým, že výpovedná doba je 1-mesačná a začína plynúť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená druhej zmluvnej strane do vlastných rúk. V Čl. 4 bola dojednaná výška nájomného 200 SK/m2/rok. Výpoveďou zo Zmluvy o nájme pozemku z 25. 06. 2015, riadne doručenej žalovanej zo dňa 29. 06. 2015, žalobca podľa čl. 3 ods. 2 nájomnej zmluvy vypovedal žalovanej predmetnú nájomnú zmluvu a to z dôvodu verejného záujmu mesta, čím došlo ku skončeniu nájomného vzťahu. Súd konštatuje, že zmluvné strany si dohodli výpovedné dôvody a žalobca mal právo vypovedať zmluvu z dôvodu verejného záujmu mesta. V tejto súvislosti súd poukazuje § 2 ods. 2 zák. č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme, podľa ktorého verejný záujem je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. S odkazom na § 9a zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí došiel súd k záveru, že žalobca zmluvu platne vypovedal z dôvodu verejného záujmu, keď v čase výpovede prijal nové zásady hospodárenia s majetkom mesta Handlová z 20. 11. 2014, podľa ktorých bola upravená výška nájomného. Ustanovenie § 677 Občianskeho zákonníka umožňuje dojednanie výpovede v nájomnej zmluve, pričom táto spĺňa zákonné požiadavky platného právneho úkonu z hľadiska § 37 Občianskeho zákonníka. Výpoveď bola daná v súlade so zmluvnými podmienkami uvedenými čl. 3 ods. 2 a obsahovala riadny dôvod, dohodnutý zmluvnými stranami pri podpise zmluvy. Takýto úkon neodporuje zákonu, je s ním v súlade a ide o zhodný a slobodný prejav vôle, ktorý nemožno hodnotiť ako šikanu a úkon rozporujúci s dobrými mravmi. Zo znenia výpovede jasne vyplýva, čo je predmetom tohto právneho úkonu, ako aj dôvod výpovede. Súd ďalej konštatoval, že žalovaná mala možnosť podať žalobu o určenie neplatnosti takejto výpovede, čo doposiaľ neurobila. To, že došlo k ukončeniu nájomného vzťahu, je preukázané aj žiadosťou samotnej žalovanej o uzatvorenie novej nájomnej zmluvy, z čoho logicky vyplýva, že samotná žalovaná považovala predmetnú nájomnú zmluvu z 01. 01. 2004 za platne ukončenú. Vzhľadom na zásadu autonómie zmluvných strán, povahu súkromného práva a s ním spojenú spoločenskú a hospodársku funkciu zmluvy preto súd došiel k záveru, že výkladový princíp contra proferentem nie je možné v danom prípade aplikovať (vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 242/07).

1.2. Žalobca pri uplatnení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal z obvyklej výšky nájomného v danom období a lokalite za obdobné pozemky slúžiace k prenájomu pod predajným stánkom (vyplýva z dokumentu Zásady hospodárenia s majetkom mesta Handlová). Je zrejmé, že žalobca výšku stanovil podľa druhu podnikateľskej činnosti v súlade s aktuálnymi trhovými cenami za nájom. Súd mal preto preukázané, že žalobca má nájomné s využitím pozemku na podnikateľský účel upravené vo forme Zásad hospodárenia s majetkom Mesta Handlová z 01. 04. 2021 na str. 23 ako podnikateľský prenájom pozemku pod predajným stánkom na sumu 0,06 eur/m2/deň. Žalovaná vlastní stavbu súp. č. XXX na pozemku parc. č. XXXX/X popis stavby: predajný stánok, druh stavby - iná budova (podľa LV č. XXXX), je bez pochyb, že túto stavbu s popisom iná budova v rozhodnom období užívala na podnikateľský účel - prevádzkovanie predajného stánku (tak, ako to bolo dohodnuté v nájomnej zmluve z 01. 01. 2004) a že žalovaná užívala pozemok pod svojou nehnuteľnosťou - predajným stánkom aj v rozhodnom období na podnikateľský účel, t. j. po 31. 07. 2015, teda po skončení nájomného vzťahu k pozemku. K užívaniu pozemku teda nemala žiadny právny dôvod, preto u nej došlo na úkor žalobcu k bezdôvodnému obohateniu, ktorým je nájomné, ktoré by bola za toto obdobie zaplatila, keby užívala pozemok na základe riadne uzavretej nájomnej zmluvy. Žalobca má nájomné s využitím pozemku na podnikateľský účel upravené vo forme Zásad hospodárenia s majetkom Mesta Handlová z 01. 04. 2021, z ktorých pri návrhu nájomnej zmluvy aj vychádzal. Z dôkazov predložených žalobcom vyplýva, že si v konaní uplatnil nižšiu sadzbu nájomného ako v iných porovnateľných prípadoch (za porovnateľný druh pozemku pri prevádzkovaní predajného stánku), čo zodpovedá spravodlivému usporiadaniu veci. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že žalobca nevyčíslil vo svojej žalobe výšku nájmu za nehnuteľnosť toho istého druhu v danom mieste a čase, s touto argumentáciou sa nemožno stotožniť, nakoľko je zjavné, že nehnuteľnosť slúži ako predajný stánok (viď nájomná zmluva z 01. 04. 2004, stanovisko žalobcu z 18. 12. 2003 k žiadosti žalovanej na odkúpenie pozemku pod predajným stánkom, z potvrdenia o predaji prevádzkovej

jednotky Komisie pre privatizáciu národného majetku pre okres Prievidza č. 4185 z 11. 12. 1991). Majetkovým vyjadrením prospechu žalovanej je potom peňažná suma, ktorá zodpovedá nájomnému vynakladanému obvykle na danom mieste a čase za porovnateľnú vec. Žalobca v spore uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že ním žiadaná tarifa vo výške 0,06 eur/m²/deň, za užívanie pozemku žalobcu o výmere 40 m² v trvaní 730 dní (od 01. 07. 2019 do 01. 07. 2021, kedy v nájomnej zmluve z 01. 01. 2004 v čl. 4 bod 2 bola splatnosť dohodnutá mesačne vopred) v sume 1.752 eur je primeraná, spravodlivá a zodpovedá cene za nájom žalobcom od ostatných nájomcov žiadaný a rovnako tak ostatnými nájomcami v takejto a dokonca aj vyššej tarife akceptovaný v predmetnej oblasti.

1.3. Obrana žalovanej, že dlh zanikol splnením, keď na základe zmluvy o nájme poskytuje riadne mesačné plnenie, a teda aj právny titul bezdôvodného obohatenia, podľa súdu neobstojí. V danom prípade došlo k platnému ukončeniu nájomnej zmluvy k 31. 07. 2015 a žalovaná od 01. 08. 2015 doposiaľ užívala nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu bez právneho dôvodu. S poukazom na ust. § 494 Občianskeho zákonníka pokiaľ aj žalovaná uhrádzala a uhrádza mesačne platby, nemožno dospieť k záveru, že plní riadne to, čo je predmetom záväzku. Ak žalovaná aj mala za to, že jej nájomný vzťah naďalej trvá, mohla postupovať podľa § 568 Občianskeho zákonníka, čo neurobila. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že ak aj došlo k bezdôvodnému obohateniu, to podľa jej názoru vydala pravidelnými mesačnými platbami, súd sa s uvedeným nestotožnil s poukazom na § 559 Občianskeho zákonníka, nakoľko nemožno v tomto prípade hovoriť o riadne splnenom dlhu, žalobkyňa nepreukázala žiadne návrhy dojednania nájomného so žalobcom a žalobca platby z dôvodu absencie titulu ich plnenia aj riadne vrátil. Žalovanou uvádzané nekorešponduje s ochranou vlastníka nehnuteľnosti s odkazom na ustanovenie § 123 a § 124 Občianskeho zákonníka. Takého konanie preto nie je možné vyhodnotiť ani ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Na základe vykonaného dokazovania potom dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná a preto jej vyhovel. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozhodol rozsudkom z 30. mája 2023 sp. zn. 27Co/102/2022-190 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pričom dospel k záveru, že námietky vyjadrené v odvolacích dôvodoch nie sú dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP). Pokiaľ žalovaná namietala nedostatočné odôvodnenie a nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, preskúmaním obsahu odôvodnenia odvolací súd nevzhliadol dôvodnosť uplatnenej námietky. Mal za to, že v rozhodnutí súd dal odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky a skutočnosť, že žalovaná sa s názorom súdu nestotožňuje, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti, alebo arbitrárnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie. Podľa odvolacieho súdu nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nebola zistená ani tzv. iná vada konania, spôsobilá viesť k záveru, že jej následkom došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci a odvolacím prieskumom ex offio nebola zistená ani žiadna vada, týkajúca sa procesných podmienok.

2.1. Vo vzťahu k námietke nesprávnosti skutkových zistení a následne právneho posúdenia veci mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi, ktoré vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 191 CSP. Odvolací súd sa preto plne stotožnil s odôvodnením rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 382 ods. 2 CSP). Považoval za preukázané, že žalovaná bola s obsahom nájomnej zmluvy riadne oboznámená, zmluvu si prečítala, obsahu porozumela, poznala jej dôsledky, zmluvu dobrovoľne podpísala. Rovnako odvolací súd nemá pochybnosti ani o určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu, pokiaľ tento obsahoval konkrétne výpovedný dôvod „verejný záujem“, a to vzhľadom k plneniu úloh žalobcu ako prenajímateľa vo vzťahu k občanom mesta, a to napriek tomu, že ide o pojem, ktorý nemá legislatívne ukotvenie. Je nepochybné, že sama žalobkyňa tento výpovedný dôvod vnímala pri uzatváraní nájomnej zmluvy so žalobcom - mestom Prievidza, odvíjajúceho svoj postoj od záujmu prijateľného pre väčšinu, teda záujem, ktorý prináša majetkový prospech, alebo iný prospech väčšine obyvateľstva, pričom súd prvej inštancie správne konštatoval, že bol daný tým, že žalobca prijal nové zásady hospodárenia s majetkom mesta, v dôsledku čoho došlo k prehodnocovaniu nájomných zmlúv. Ďalej bolo preukázané, že žalovaná s prehodenou výškou nájomnej zmluvy nesúhlasila a preto došlo k

ukončení nájomného vzťahu a napriek výpovedi naďalej nehnuteľnosť vo vlastníctve mesta užíva. Žalovanej tak bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a preto na jej strane vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať. Súd prvej inštancie správne stanovil aj výšku bezdôvodného obohatenia, keď vychádzal z výšky nájomného v danom mieste a čase za obdobné pozemky slúžiacie k prenájmu pod predajným stánkom, ktoré vyplýva z dokumentu „Zásady hospodárenia s majetkom mesta Handlová“. Je nesporné, že žalovaná vlastní stavbu na pozemku vo vlastníctve žalobcu, pričom sa jedná o stavbu - predajný stánok, druh stavby - iná budova. Je nesporné, že výška bezdôvodného obohatenia, ktorú požadoval žalobca a ustálil aj súd prvej inštancie zodpovedá primerane obvyklej výške nájomného v danej lokalite, pričom žalobca na preukázanie tejto výšky produkoval v konaní dôkazy. Žalovaná tak v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v konaní nezaoberal a ktoré by neboli predmetom jeho posudzovania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ust. § 420 písm. f) CSP. V tejto súvislosti namietala, že súd prvej inštancie jej neumožnil sa vyjadriť k dôkazom (napr. nájomná zmluva medzi žalobcom a X. Š. z 31. 10. 2002, žiadosť žalovanej o odkúpenie pozemku z 18. 12. 2003, príloha č. 2 k zásadám hospodárenia), ktoré doručil krátkou cestou na pojednávaní z 29. 06. 2002 jej právnomu zástupcovi, keď neposkytol lehotu na vyjadrenie napriek žiadosti a následne pristúpil k predbežnému prejednaniu veci, vyzval strany na záverečné reči a vyhlásil rozsudok. Poukázala pritom na str. 8 zápisnice, kde súd prvej inštancie uviedol, že išlo o dôkazy vyvracajúce tvrdenia žalovanej, preto pred odvolacím súdom namietala porušenie princípu rovnosti zbraní, ktorý sa s jej námietkou uvedenou v odvolaní (str. 28-31) nevysporiadala (dala do pozornosti bod 12. a 13. odôvodnenia) a jeho rozhodnutie je preto nepreskúmateľné. Dovolateľka zároveň považuje odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu za zmätočné a vnútorne rozporné pri posúdení charakteru stavby (predajne) dovolateľa, (ne)existencie právneho titulu na prijímanie platieb žalobcom, pri posúdení verejného záujmu. V ďalšom namietala nesprávne hodnotenie dôkazov a to Nájomnú zmluvu z roku 2004 (vychádzajúc z ceny za objekty na podnikanie, nie predajné stánky) v spojení so Zásadami z roku 2002, keď žalobca pri svojom nároku vychádzal z výšky nájmu za pozemky pod predajným stánkom podľa Zásad hospodárenia z 2021, nezrozumiteľnosť výpovede, nájomné zmluvy uzavreté s inými nájomcami nemôžu podľa žalovanej slúžiť na stanovenie sadzby bezdôvodného obohatenia.

4. Žalobca vo vyjadrení žiadal dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

8. Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej

patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

9.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

9.2. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. Dovolateľka prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces oprela o tvrdenie, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené a jeho závery nemajú oporu v (nesprávne) vykonanom dokazovaní, keď žalovaná nemala možnosť sa vyjadriť k vykonávaným dôkazom na pojednávaní, namietala nesprávne hodnotenie dôkazov.

11. Je potrebné uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 8Cdo/5/2017). Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k žalovanou namietanej procesnej vade; túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

12. V tejto súvislosti žalovaná v dovolaní namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné a nepresvedčivé, pri posúdení charakteru predmetu nájmu dovolateľky, posúdenia existencie právneho titulu na prijímanie platieb žalobcom a toho, či ide o verejný záujem. Okrem toho namietala, že odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevyjadril k jej námietke porušenia princípu rovnosti zbraní v postupe súdu prvej inštancie pri vykonanom dokazovaní.

13. V prvom rade je potrebné mať na pamäti, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

14. Podľa ústavného súdu, zjavná neodôvodnenosť (arbitrárnosť) rozhodnutia všeobecného súdu je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

15. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke

úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Súd prvej inštancie v rozhodnutí (s ktorým sa odvolací súd plne stotožnil) uviedol v bode 54. a 55. odôvodnenia, že je bez pochyb (s poukazom na listinné dôkazy ako výpis z LV, Nájomnú zmluvu z 01. 01. 2004, stanovisko žalobcu z 18. 12. 2003 atď.), že žalovaná v rozhodnom období užívala stavbu na podnikateľský účel - prevádzkovanie predajného stánku a žalobca výšku nájomného stanovil podľa druhu jej podnikateľskej činnosti v súlade s aktuálnymi trhovými hodnotami za nájom, ktorý mal upravený vo forme Zásad hospodárenia s majetkom Handlová z 01. 04. 2023 ako podnikateľský prenájom pozemku pod predajným stánkom a nežiada preto o plnenie za vec za odlišného druhu. Odvolací súd v tejto súvislosti v bode 24. odôvodnenia rozhodnutia doplnil, že je nesporné, že žalovaná vlastní stavbu - predajný stánok, druh stavby iná budova. Súd prvej inštancie (bod 58. odôvodnenia) aj odvolací súd (bod 24. odôvodnenia) sa dostatočne vyjadrili, z akého dôvodu nebol povinný žalobca prijímať platby v sume stanovenej žalovanou, pokiaľ medzi nimi neexistoval žiaden zmluvný vzťah. Rovnako sa dostatočne vyjadrili aj k tomu, prečo bolo prehodnocovanie starých nájomných zmlúv vo verejnom záujme žalobcu ako mesta, v dôsledku čoho boli prijaté zásady hospodárenia s jeho majetkom (viď bod 24. odôvodnenia v rozhodnutí odvolacieho súdu). Taktiež nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené, pokiaľ odvolací súd k námietke nesprávneho procesného postupu a nevyváženého rozhodnutia uvedie (teda aj namietanej nerovnosti zbraní), že nezistil žiadnu vadu v procese dokazovania a zo skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil správny záver. V posudzovanej veci má odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o taký prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania strán sporu, zhrnutie ich podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov. Jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo dospel k záveru, že medzi stranami sporu došlo k platnému ukončeniu nájomnej zmluvy uzavretej v roku 2004 výpoveďou a prečo žalobcovi vzniklo bezdôvodné obohatenie aj napriek tomu, že mu žalovaná, ktorá po výpovedi nájomnej zmluvy vykonávala na jeho pozemku podnikateľskú činnosť v predajnom stánku, platila nájomné dohodnuté v zaniknutej nájomnej zmluve. Berúc do úvahy vyššie uvedené, z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že žalobca preukázal vznik aj výšku bezdôvodného obohatenia.

16. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľky nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli neodôvodnené, vnútorne rozporné a zmätočné. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP v tomto smere nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok.

17. Pokiaľ dovolateľka v dovolaní odvolaciemu súdu vyčítala, že sa nestotožnila so skutkovým stavom (skutkovými zisteniami), tak ako ich z vykonaného dokazovania vnímala ona, dovolací súd viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP), dodáva, že prípadný prieskum skutkových zistení dovolacím súdom nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Dovolací súd nezistil také vybočenie z tohto rámca, ktoré by zakladalo vadu § 420 písm. f) CSP.

18. V tejto súvislosti žalovaná tiež namietala, že bolo porušené jej právo vyjadriť sa k významným dôkazom protistrany predložených na pojednávaní a tým bol porušený princíp rovnosti zbraní.

19. Podľa čl. 9 Základných princípov CSP majú strany sporu právo oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon.

20. Postup, ktorým súd odníme strane možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý obsahoval zistenie významné pre jeho rozhodnutie, a vytvorí tak dotknutému účastníkovi konania podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, ako akými disponuje druhý účastník konania, je v judikatúre ústavného súdu považovaný nielen za porušenie základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ale aj porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. novembra 2008, sp. zn. II. ÚS 136/08, ZNUÚS č. 60/2008).

21. Princíp rovnosti zbraní vo svetle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. I. ÚS 447/2022) a judikatúry ESLP znamená, že každej procesnej strane má byť daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana. Právo na kontradiktórne konanie znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa k nim (rozsudok ESLP zo 4. júna 2002 vo veci Komanický proti Slovenskej republike, rozsudok ESLP z 13. januára 2015 vo veci Trančíková proti Slovenskej republike).

22. Z obsahu súdneho spisu (zo zápisnice z 29. 06. 2022) vyplynulo, že žalobca sa na pojednávaní vyjadril k podaniu žalovanej, ktoré mu bolo doručené tesne pred pojednávaním z 27. 06. 2022 a zároveň do spisu založil dôkazy - Nájomnú zmluvu medzi Mestom Handlová a X. Š. z 31. 10. 2002, žiadosť žalovanej o odkúpenie pozemku z 18. 12. 2003 a Zásady hospodárenia s majetkom mesta Handlová z roku 2014 a ich rovnopis doručil právnomu zástupcovi žalovanej. Právny zástupca žalovanej požiadal o lehotu na vyjadrenie k dôkazom a následne sa vyjadril k výpovednému dôvodu, namietanej výške bezdôvodného obohatenia, nakoľko bola vyčíslená za predajný stánok a k splneniu dlhu. Súd prvej inštancie mal za to, že predmetné listiny len reagujú na nové skutkové tvrdenia a obranu žalovanej a z uvedeného dôvodu pojednávanie neodročil. V zápisnici ďalej uviedol, že zotrúva na predbežnom právnom názore (uvedený aj v zápisnici z 01. 06. 2022), že výpoveď je platným právnym úkonom, keď formulácia výpovedného dôvodu „verejný záujem“ nespôsobilá jej neplatnosť. Výšku bezdôvodného obohatenia žalobca preukázal viacerými listinami a žalovaná je povinná vydať bezdôvodné obohatenie. Následne strany predniesli záverečnú reč, súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok.

23. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený, a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

23.1. V posudzovanej veci je zrejmé, že odvolací súd vykonal listinné dôkazy predložené právnym zástupcom žalobcu oboznámením jeho obsahu a umožnil právnomu zástupcovi žalovanej sa k nim vyjadriť. Nemožno preto dospieť k záveru, že by postup odvolacieho súdu bol v rozpore s princípom rovnosti zbraní. Dovolací súd nezistil, že by konanie bolo postihnuté žalovanou tvrdenou vadou v dokazovaní. Súd nekonštatoval, že išlo o „rozhodujúce dôkazy“, ale len, že išlo o dôkazy reagujúce na skutkové tvrdenia a procesnú obranu uvádzané v písomnom vyjadrení žalovanej, ku ktorému sa žalobca vyjadril práve na tomto pojednávaní. Ani z obsahu rozhodnutia súdu nevyplýva, že by tieto dôkazy boli pre meritórne rozhodnutie súdu relevantné, resp. listina, žiadosť o odkúpenie pozemku bola žalovanej známa už predtým. Právnomu zástupcovi žalovanej bola zároveň daná možnosť sa na pojednávaní vyjadriť. Pokiaľ teda súd umožnil žalovanej sa vyjadriť ku všetkým kľúčovým dôkazom, na ktorých založil svoje rozhodnutie, nedošlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní a ani nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by zakladal vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP.

24. Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t.j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

25. Pokiaľ dovolateľka v skutočnosti mienila vyjadriť nesúhlas so záverom odvolacieho súdu o unesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k preukázaniu dôvodnosti uplatňovaného nároku, dovolací súd dopĺňa, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie žalovanej neprípustné.

27. Dovolací súd preto odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP.

28. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.